

- NIKKILÄ, OSMO 1981: Germaanisperäisiä 'reippaita' sanoja itämerensuomessa. *Sananjalka* 23 s. 61–82.
- 1999: Sporadischer Konsonantenwechsel im Ostseefinnischen. – *Finnisch-Ugrische Mitteilungen*. 21–22 s. 129–160. Helmut Buske Verlag.
- RAUHALA, ILONA 2015: *Uralilaiset adjektiivit. Sanaluokan historian hahmottelua*. Helsingin yliopisto.
- RYTKÖNEN, AHTI 1935: Deskriptiivisistä sanoista. – *Virittäjä* 39 (1) s. 90–102.
- SAARIKIVI, JANNE 2018: Finnic and other Western Uralic borrowings in Permian. – Sampsa Holopainen & Janne Saarikivi (toim.), *Περί όρθότητος έτύμων. Uusiutuva uralilainen etymologia* s. 269–355. *Uralica Helsingensia* 11. Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura.
- SKES = ITKONEN, ERKKI – JOKI, AULIS JOHANNES – PELTOLA, REINO 1955–1981: *Suomen kielen etymologinen sanakirja I–VIII*. Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura.
- SMS = *Suomen murteiden sanakirja*. <https://kaino.kotus.fi/sms/> (27.1.2022).
- SSA = *Suomen sanojen alkuperä 1–3. Etymologinen sanakirja*. Erkki Itkonen & Ulla-Maija Kulonen (toim.). Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 556 & Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 62. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus & Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 2001 [1992–2000].
- SUHONEN, SEPPÖ 1980: Balttilaisten lainasanojen levikistä ja merkityspiirteistä itämerensuomalaisissa kielissä. – *Virittäjä* 84 (3) s. 189–210.
- 1992: An der Grenze zwischen Entlehnung und Onomatopoesie. – Deréky Pál, Marianne Sz. Bakró-Nagy, Timothy Riese, Péter Hajdú (toim.), *Festschrift für Károly Rédei zum 60. Geburtstag* s. 415–419. Wien: MTA Nyelvtudományi Intézet.
- VMS = *Väike murdesónastik*. <https://www.eki.ee/dict/vms/> (27.1.2022).
- YSuS = KALLIO, PETRI 2019: *Yhteissuomalainen sanasto*. https://sanat.csc.fi/w/index.php?title=Luokka:Yhteissuomalainen_sanasto (27.1.2022).

S2-käyttäjryhmälle suunnatun lukutestin rakentuminen

Selkokieli on kielen muoto, jota on muokattu rakenteeltaan, sanastoltaan ja sisällöltään helpommaksi henkilöille, joilla on erilaisten syiden vuoksi vaikeuksia ymmärtää yleiskieltä (Selkokeskus 2021). Yksi selkokielen keskeisimmistä tarkoituksista on tehdä viestinnästä saavutettavampaa ja näin tukea tiedon välittymistä kaikille yhteiskunnan ryhmille. Yksi merkittävä selkokielen kohderyhmä ovat kielenoppijat; on arvioitu, että Suomessa on noin 190 000 suomea toisena kielenään (S2) käyttävää henki-

lää, jotka voisivat hyötyä selkokielestä (Juusola 2019: 3–4).

Maisterintutkielmassani (Vasile 2021) tutkin, miten suomea toisena kielenään puhuvat aikuisopiskelijat ymmärtävät kirjoitettua selkokieltä ja millaisia eroja eri kielitaitotasolla olevien opiskelijoiden välillä mahdollisesti esiintyy. Opiskelijoiden kielitaitotasot vaihtelivat A2.2–B2-tasojen välillä. Suurin osa heistä oli opiskellut suomea vähintään muutaman vuoden ja puhui äidinkielenään indoeurooppalaista kieltä. Esittelen seuraavaksi tutkimus-

asetelmaani ja erityisesti tutkimusaineistona olleen lukutestin rakentumista.

Lukutestin tekstien valitseminen ja tulokset

Tutkielmani aineisto perustuu kahteen oppikirjatekstiin, niiden pohjalta teemmääni lukutestiin ja siihen tulleisiin vastauksiin. Tekstit ovat peräisin yläkoulun historian ja yhteiskuntaopin oppikirjasta, ja niissä kerrotaan kansakoulujärjestelmän perustamisesta sekä kirkon roolin muuttumisesta 1800-luvun Suomessa. Selkokieline teksti on tiivistelmä yleiskielisestä tekstistä, ja näin olen niissä käsitellään samaa asiaa samasta näkökulmasta. Lukutestiä varten yhdistelin oppikirjan yleis- ja selkokieline tekstin osuuksia niin, että lukutestin tekstissä joka toinen osuus oli yleiskielinen ja joka toinen osuus oli selkokieline. Kukin osuus oli itsenäinen kokonaisuus, joka kuitenkin jatkoi aina siitä, mihin edellinen kappale oli jäänyt.

Valitsin tekstit siten, että niitä ei pystyisi tulkitsemaan esimerkiksi aiemman yleistiedon perusteella, vaan lukijoiden olisi ymmärrettävä nimenomaan niiden kielellistä ilmaisua. Esimerkiksi maailmansodista kertovat tekstit eivät näin ollen soveltuneet lukutestiin, koska tällaisista tapahtumista oletin lukijoilla olevan tietoa jo entuudestaan. 1800-luvun Suomesta kertovat tekstit valikoituivat lukutestiin siksi, että suomalaista historiaa opiskellaan vain suomalaisessa koulujärjestelmässä, eli lukutestin kysymyksiin oikein vastaaminen vaatisi muualla koulut käyneeltä lukijalta aidosti tekstin ymmärtämistä – siis kielitaitoa.

Yhteensä lukutestin tekstissä oli neljä osuutta: kaksi yleiskielistä ja kaksi selkokielistä. Kunkin tekstiosuuden jälkeen opiskelijoiden tuli vastata kahteen monivalintakysymykseen, joita oli kaiken kaikkiaan kahdeksan. Opiskelijoille ei kerrottu ennen testiä, mitkä osuudet olivat

yleiskielisiä ja mitkä selkokielistä. Olin muokannut selkokieline osuuksien ulkoasun samanlaiseksi kuin yleiskielisten, jotta opiskelijoiden huomio kiinnittyisi ulkoasun, kuten selkokiellelle tyypillisten lyhyiden rivien, sijaan vain kieleen.

Testin jälkeen opiskelijat saivat kertoa yhteisissä keskusteluissa, mitkä tekstiosuudet olivat tuntuneet helpoimmilta tai vaikeimmilta ja millaisia muita ajatuksia heillä oli herännyt tekstistä, tekstiosuuksista tai monivalintakysymyksistä. Vuonna 2020 alkaneen koronaviruspandemian vuoksi lukutestit ja niiden jälkeiset keskustelut tehtiin Zoom-videoviestintäpalvelussa.

Lukutestin suoritti 33 Suomessa opiskelevaa suomen kielen opiskelijaa. Vastausten perusteella kaikki tekstiosuudet olivat B2-tason opiskelijoille melko helppoja ymmärtää. He eivät kuitenkaan näyttäneet hyötyvän selkokielistä osuuksista vaan kokivat ne ajoittain jopa yleiskielisiä osuuksia vaikeammiksi. Asia on mielenkiintoinen, koska selkokielen ajattelisi ainakin teoriassa olevan kaikkentasoisille lukijoille yleiskieltä helpompaa. Toisaalta B2-tason kielenkäyttäjät eivät enää kuulu selkokielen ensisijaisiin kohderyhmiin, ja näin pitkälle edistyneiden lukijoiden huomio saattaa yksittäisten sanojen sijaan olla jo enemmän koko tekstin tasolla, esimerkiksi syy-seuraussuhteiden tai laajemman kontekstin ymmärtämisessä.

Sen sijaan A2-tason ja osittain myös B1-tason opiskelijat suoriutuivat selkokieline osuuksien monivalintakysymyksistä paremmin kuin yleiskielisten osuuksien kysymyksistä, eli heitä selkokieli näytti hyödyttävän. Tulokset tukevat Selkokeskuksen arviota siitä, että selkokieli hyödyttää eniten A1–B1-tasoilla olevia kielenoppijoita (Juusola 2019: 14). Lisäksi B2-tason opiskelijat pärjäisivät A2-tason opiskelijoita paremmin päätelykykyä vaativissa kysymyksissä. A2- ja B1-tason opiskelijoiden ryhmähaastattelussa jotkut opiskelijat toivat esille tyyty-

mättömyytensä siihen, että osa vastauksista piti päätellä itse niin sanotusti rivien välistä.

Kysyttäessä, tunnistivatko opiskelijat selkokieliiset osuudet selkokielisiksi, vain yksi B2-tason opiskelija vastasi. Hän kertoi tunnistaneensa selkokieliiset osuudet selkokielisiksi niiden lyhyiden ja ”yksinkertaisuuden” sekä tiettyjen kieliopillisten rakenteiden, kuten toisen infinitiivin, puuttumisen vuoksi. Selkokielessä kehoitetaan välttämään lauseenvastikkeita ja vastaavia infiniittirakenteita (Selkomittari 2018: 13). On tietysti huomioitava, etteivät jotkut ehkä vain halunneet vastata kysymykseen ja etteivät kaikki opiskelijat välttämättä olleet tietoisia selkokielestä ja sen piirteistä ennen testiä. Toisaalta selkokielen tulisi kuitenkin olla niin yksinkertaista, että sen erottaisi yleiskielisestä tekstistä myös sellainen, joka ei aiheeseen ole perehtynyt.

Lukutestin rakentuminen

Olen aiemmin kandidaatintutkielmassani (Vasile 2019) käsitellyt selkokielisten uutisten ymmärrettävyyttä yhden alkeistasolla olevan S2-puhujan näkökulmasta, ja siinä selkokieli osoittautui hänelle monilta osin liian vaikeaksi. Maisterintutkielmassani halusin jatkaa samalla asetelmalla useamman informantin kanssa.

Maisterintutkielmassani käytin lukutestiä, jossa annoin informanteille luettavaa tekstiä ja sen jälkeen mittasin heidän luetun ymmärtämistään (ks. myös Kananen & Tuisku 2014). Lisäksi yhdistin lukutestiin ryhmähaastattelun, koska halusin päästä puhumaan opiskelijoiden kanssa lukutestin suorittamisen jälkeen ja kuulla heidän ajatuksiaan tekstin ja sen osuuksien vaikeustasosta (ks. myös Pöntinen 2019; Kastari 2019).

Kriteerinä lukutestiin valituille teksteille oli, että samasta aiheesta piti olla jo valmiiksi sekä yleis- että selkokielinen versio, jotta niiden välisten ymmärrettä-

vyyserojen vertailu olisi tarkoituksenmukaista. Kandidaatintutkielmassani olin käyttänyt kokonaisia tekstejä luetun ymmärtämisen mittaamisessa, mutta yli kolmenkymmenen informantin kanssa kovin monen tekstin lukemiseen ei olisi ollut aikaa. Niinpä päädyin muokkaamaan kahdesta tekstistä yhden tekstin, jossa oli sekä yleis- että selkokieltä.

Kandidaatintutkielmassani käytin yhtenä tutkimusmetodinä avoimia kysymyksiä, joihin informanttini vastasi lukemiensa yleis- ja selkokielisten tekstien pohjalta. Vaikka hän löysi suurimpaan osaan kysymyksistä oikeat vastaukset, jälkeinpäin käymässämme keskustelussa kävi ilmi, ettei hän ollut aina ymmärtänyt kirjoittamaansa. Avoimet kysymykset siis päätyivätkin testaamaan luetun ymmärtämisen sijaan sitä, miten hyvin hän osasi paikantaa kysymyksissä olleita sanoja tekstistä. Tämän kokemuksen vuoksi käytin lukutestissä monivalintakysymyksiä avointen kysymysten sijaan. Toinen monivalintakysymyksiä puoltanut seikka oli se, että niiden vastauksia on helpompi vertailla keskenään kuin avointen kysymysten vastauksia; monivalintakysymyksissä vastaus on joko oikein tai väärin, ei mitään siltä väliltä. Toisaalta avoimet kysymykset jättävät vähemmän tilaa arvailuille ja tuurille.

Suurin haaste monivalintakysymysten tekemisessä oli tehdä tarpeeksi haastavia mutta ei kuitenkaan liian vaikeita kysymyksiä, jotka olisivat ymmärrettäviä sekä A- että B-tason lukijoille. Tutkimuksen mielekkyyden kannalta oli mielestäni tärkeää tehdä kahdenlaisia kysymyksiä: yhtäältä vain sanaston ymmärtämistä mittaavia kysymyksiä ja toisaalta myös päättelykykyä ja kontekstin ymmärtämistä mittaavia kysymyksiä (ks. myös Rappitt 2008). Seuraavissa esimerkeissä 1a ja 2a on tekstikatkelmat, joiden perusteella opiskelijoiden piti vastata esimerkkien 1b ja 2b kysymyksiin. Oikeat vastaukset on tummennettu.

- (1a) Lukkarin jälkeen kylään saapui pappi pitämään kinkereitä ja testaamaan opittuja taitoja. Kinkereitä jännitettiin viikkoja etukäteen, sillä niissä taitonsa todistaneet saivat kirkonkirjoihin merkinnän, joka oli naimisiinmenon edellytys.
- (1b) Kinkereissä piti
 a) mennä naimisiin.
 b) näyttää, mitä oli oppinut.
 c) opetella lukemaan ja kirjoittamaan.
- (2a) Kirkon asema muuttui, kun hallintoa uudistettiin vuonna 1865. Silloin jokaiseen seurakuntaan piti perustaa kunta. Aasukkaat kokoontuivat kuntakokouksiin päättämään sairaanhoidosta, köyhäinhoidosta ja palotoimesta. Kaupungeissa alkoivat toimia valtuustot, jotka päättivät kaupunkilaisten yhteisistä asioista.
- (2b) Kun kunnat perustettiin
 a) kirkon valta heikentyi.
 b) kirkon valta voimistui.¹
 c) kirkkoa ei enää ollut.

Esimerkin 1 kysymyksessä piti ymmärtää tekstistä kohta *saapui pappi – – testamaan opittuja taitoja*, eli kysymys mitasi vain sanaston ymmärtämistä. Esimerkin 2 kysymyksessä taas piti sanaston lisäksi ymmärtää kuntien perustamisen ja valtuustojen aloittamisen heikentäneen kirkon valtaa, kun ihmiset saivat alkaa itse päättää yhteiskunnallisista asioista.

1. Ensimmäisen ryhmän lukutestissä vaihtoehto a oli *kirkon valta huononi* ja vaihtoehto b *kirkon valta parani*. Sain ryhmältä palautetta *parantua- ja huonontua*-käsitteiden suhteellisuudesta, joten vaihdoin ne toisen ryhmän lukutestiin.

Lukutestin tekivät ensin B2-kielitasolla olevat opiskelijat ja kuukausi sen jälkeen A2–B1-tason opiskelijat. Sain ensimmäiseltä ryhmältä palautetta lukutestistä ja muokkasin sen pohjalta hie-man kysymystenasettelua toista ryhmää varten. Tämä muutti ryhmien vastausten vertailukelpoisuutta, mutta oman arvioni mukaan tekemäni muutokset eivät olleet niin suuria tai lukuisia, että niiden voisi ajatella vaikuttaneen tuloksiin oleellisesti.

Jälkikäteen ajateltuna testin varsinaisen pilotointi olisi kuitenkin ollut tulosten luotettavuuden arvioinnin kannalta tärkeää. Esimerkiksi Stolt (2021) toteutti omassa selkokielen ymmärrettävyyttä tutkivassa pro gradussaan pilotointikierroksen, joka mahdollisti muun muassa kysymysten muokkaamisen selvemmiksi ja sen, että hän osasi valmistautua selittämään haastattelussa käyttämiään kysymyksiä. Pilotointi olisi voinut helpottaa myös omia testitilanteitani ja lisäksi hälventää epäselvyyttä siitä, miksi jotkut opiskelijat vastasivat väärin joihinkin lukutestin kysymyksiin: oliko ongelmana tekstin ymmärtäminen vai ennemmin kysymyksenasettelu?

Tuloksia ja pohdintaa

Lukutestin vastaukset osoittivat, että B2-tason opiskelijat kokivat yleiskieliset osuudet joko yhtä ymmärrettäviksi tai ajoittain jopa helpommiksi kuin selkokieliset osuudet. A2-tason opiskelijat ja osa B1-tason opiskelijoista vastasivat useammin oikein selkokielisten osuuksien pohjalta tehtyihin monivalintakysymyksiin kuin yleiskielisten osuuksien kysymyksiin. Tämän vuoksi voi arvioida selkokielen olleen heille yleiskieltä ymmärrettävämpää. Lisäksi B2-tason opiskelijat pärjäsivät A2-tason opiskelijoita paremmin kysymyksissä, jotka vaativat kieli- taidon lisäksi päättelykykyä.

Lukutestin rakentamisessa oli monta yhteen sovitettavaa osaa, kuten tekstin

aihe, tutkimusmenetelmät ja kysymysten asettelu. Haastavuudestaan huolimatta monivalintakysymykset osoittautuivat tutkimukseeni sopivaksi tavaksi mitata luetun ymmärtämistä. Lukutesti toteutti tehtävänsä ja antoi loogiselta tuntuvia tuloksia – B2-tason opiskelijat ymmärsivät tekstiä paremmin kuin A2- ja B1-tasojen opiskelijat – mutta testin pilotointi olisi auttanut valottamaan sitä, miten paljon kysymysten asettelu vaikutti tuloksiin. Lisäksi on vaikeaa arvioida, miten koko tekstin ymmärrettävyyteen vaikutti se, että osa siitä oli selko- ja osa yleiskielistä; tekstiään luetaan yleensä kokonaisuutena eikä yksittäisinä, toisistaan irrallisina osina. Tutkielmani siis sekä antoi vastauksia että herätti kysymyksiä.

Tutkielmani pohjautuu lukemisen tutkimuksen sosiokognitiiviseen suuntaukseen, jonka mukaan lukemiseen vaikuttavat ympäristötekijät ja tilanne, eikä se siksi ole yleistettävissä oleva tutkimuskohde (Pitkänen-Huhta 1997: 193, 197). Tutkielmani tuloksia avattaessa on siis huomioitava, että testin ulkopuoliset tekijät, kuten vähäinen motivaatio tai testitilanteen aiheuttama jännitys, ovat saattaneet vaikuttaa niihin. Koska tuloksissa voi olla tällaisia muuttujia enkä esimerkiksi selvittänyt informanttien lukutaitoa heidän ensikielellään, saamiani tuloksia ei voi yleistää.

Tutkimukseni antaa kuitenkin tietoa siitä, minkätasoiset S2-puhujat voivat hyötyä selkokielestä ja minkätasoiset taas eivät. Edellä mainittu huomio siitä, että selkokieli oli B2-tason opiskelijoille ajoittain yleiskielistä vaikeampaa ymmärtää, on mielestäni huomionarvoinen. Voisiko sitä pitää osoituksena siitä, ettei kielenoppijoiden tarvitse tai edes kannata vierastaa yleiskielisiä tekstejä vaan sukeltaa rohkeasti niiden pariin mahdollisimman varhain ja näin sosiaalistua erityisesti kirjalliseen suomen kieleen? Tämä ei tietysti tarkoita sitä, etteikö selkokielestä voisi olla hyötyä myös B2-tason kielenoppijoille,

eikä selko- ja yleiskielistä kannattaisikaan pitää toisensa poissulkevinä vaihtoehtoina vaan pikemminkin toisiaan täydentävinä. Kenties yleiskielisiin teksteihin tutustumisen voisi aloittaa pehmeästi yhdistelemällä selko- ja yleiskielisiä tekstejä, kuten tein tutkielmani lukutestissä.

Selkokielen ymmärrettävyyden tutkiminen kohderyhmien näkökulmasta on saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää, ja tutkimusta tarvitaan vielä paljon lisää. Tärkeää olisi tutkia ainakin sitä, mitkä tekijät selkokielessä aiheuttavat joillekin S2-puhujille vaikeuksia ja miten näitä tekijöitä voisi muokata tai helpottaa selkokielen ymmärrettävyyden edistämiseksi.

SONJA VASILE
sonjivasile@hotmail.fi

Kirjoittaja on suomi toisena kielenä -opettaja ammatillisessa aikuiskoulutuksessa.

Lähteet

- JUUSOLA, MARKKU 2019: *Selkokielen tarvearvio 2019*. <https://selkokeskus.fi/wp-content/uploads/2019/02/Tarvearvio-2019.pdf> (12.9.2021).
- KANANEN, LAURA – TUISKU, SARA 2014: *Tietoa antavan tekstin ymmärrettävyys aikuisten alkeistason S2-oppijoiden näkökulmasta*. Suomen kielen pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto.
- KASTARI, MERVI 2019: Aikuisten S2-oppijoiden kielenoppimisen kokemuksia selkomukautetun kaunokirjallisuuden parissa. – *Puhe ja kieli* 39 (4) s. 345–366.
- PITKÄNEN-HUHTA, ANNE 1997: Vieraalla kielellä lukeminen: kognitiivinen taito vai sosiaalinen käytäntö? – Anna Mauranen & Tiina Puurtinen (toim.), *Translation – acquisition – use. AFinLA Yearbook* 1997 s. 191–201.
- PÖNTINEN, ANU 2019: *S2-oppilaiden ja heidän opettajiensa kokemukset kielenoppimisesta integroidussa äidinkielen ja*

- kirjallisuuden ryhmässä*. Suomen kielen pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto.
- RAPATTI, KATRIINA 2008: Tekstin vuorovaikutteisuus avaimena ymmärtämiseen. – Johanna Tanner & Marja Kokkonen (toim.), *Suomenopetus, kielitaito ja tutkimus* s. 69–108. Kakkoskieli 6. Helsingin yliopiston suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitos.
- Selkokeskus 2021: Selkokielen määritelmä. <https://selkokeskus.fi/selkokieli/selkokielen-maaritelma/>. Viitattu 19.4.2022.
- Selkomittari 2018. Helsinki: Selkokeskus & Kehitysvammaliitto ry. https://selkokeskus.fi/wp-content/uploads/2018/10/SELKOMITTARI_2018_11.10.18.pdf
- (19.5.2022).
- STOLT, JENNI 2021: *Selkolukijat selkouutisten testajina. Laadullinen tutkimus Selkosanomien uutistekstien ymmärrettävyydestä*. Suomen kielen pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto.
- VASILE, SONJA 2019: ”Luen vain kirjaimia”. *Tapaustutkimus S2-oppijan tavasta ymmärtää selkokieltä*. Suomen kielen kandidaatintutkielma. Helsingin yliopisto.
- 2021: *S2-aikuisopiskelijat selko- ja yleiskielisen oppikirjatekstin lukijoina*. Suomen kielen maisterintutkielma. Helsingin yliopisto. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:hulib-202105312412>.

KIRJALLISUUTTA

Nimistöntutkija aikamatkalla

Jaakko Raunamaa: *Finnic anthroponymy in the Middle Ages. Perspectives on pre-Christian and early Christian personal names*. Helsinki: University of Helsinki. Johdanto 94 s. ja viisi artikkelia 188 s. ISBN 978-951-51-7653-0. Johdanto-osa saatavilla verkossa osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-7654-7>.

Jaakko Raunamaan tuore tutkimus on järjestyksessä kolmas esikristillistä henkilönimistöämme käsittelevä väitöskirja. Se on syntynyt jokseenkin samassa tahdissa, jonka A. V. Forsman (1891; 1894) ja Detlef-Eckhard Stoebke (1964) aloittivat, ja on edeltäjiensä tapaan tarpeellinen ja kaivattu. Pitkänä odotusaikana toiveet ovatkin ehtineet kasvaa osin suh-

teettoman suuriksi, ja malttamattoman lukijan onkin hyvä muistaa, että väitöskirja on lopulta kuitenkin vain inhimillisen työn tulos. Epärealistiset odotukset eivät kuitenkaan vähennä työn arvoa vaan ovat pikemminkin yksi osoitus sen tarpeellisuudesta.

Väitöskirja koostuu johdanto-osasta ja viidestä artikkelista. Artikkeleista voi hahmotella itse asiasisällön lisäksi myös tutkimusprosessin etenemistä ja aiheen täsmentymistä: ensimmäinen (Raunamaa 2017) käsittelee Raaseporin linnaläänin henkilönimipohjaisia kylännimiä ja toinen (Raunamaa 2020a) Suomen keskiaikaisissa asiakirjoissa tavattavia naisten nimiä, ja vasta kolme viimeistä tarttuvat johdonmukaisesti esikristilliseen nimis-